

جمع : بغیر حاصل کی

اکرم کے پاس ۱۰۰، ۱۰۰ موتی والے ۳ بٹے ہیں۔

رؤجی کے پاس ویسے ہی ۵ بٹے ہیں۔ کل کتنے بٹے ہوئے؟ **۸** بٹے

دونوں کے بٹوں میں کل کتنے موتی ہیں؟ **۸۰۰** موتی

◆ اکرم کے پاس ۱۰۰ روپے کے ۲ نوٹ، ۱۰ روپے کا ایک نوٹ اور ۱ روپے کے ۵ سکے ہیں۔ رؤجی کے پاس ۱۰۰ روپے کا ۱ نوٹ، ۱۰ روپے کے ۳ نوٹ اور ۱ روپے کے ۲ سکے ہیں تو دونوں کے پاس مل کر ۱۰۰ روپے کے کل کتنے نوٹ ہیں؟ ۱۰ روپے کے کل کتنے نوٹ ہیں؟ ۱ روپے کے کل کتنے سکے ہیں؟

◆ تصویروں سے بنائی ہوئی مثال کو غور سے دیکھو۔ مثال مکمل کرو۔ اس کے لیے اکائیوں میں اکائیاں، دہائیوں میں دہائیاں اور سیکڑوں میں سیکڑے ملاؤ۔

۱ د س	+	۱ اکائی ۲ دہائی ۱ سیکڑہ	
۱ ۲ ۱		۳ اکائی ۱ دہائی ۲ سیکڑہ	
+ ۲ ۱ ۳			

◆ تصویریں دیکھ کر عدد لکھو اور جمع کرو۔

۱ د س	+	اکائی دہائی سیکڑہ	
+ 		اکائی دہائی سیکڑہ	

♦ جمع کرو اور غور کرو۔

$\begin{array}{r} ۱۳ \\ + ۷۵ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ۷۵ \\ + ۱۳ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ۸ \\ + ۷۰ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ۷۰ \\ + ۸ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ۲۰ \\ + ۵۴ \\ \hline ۷۴ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۵۴ \\ + ۲۰ \\ \hline ۷۴ \end{array}$

عدود کی ترتیب بدل بھی جائے تو جمع وہی آئے گی۔

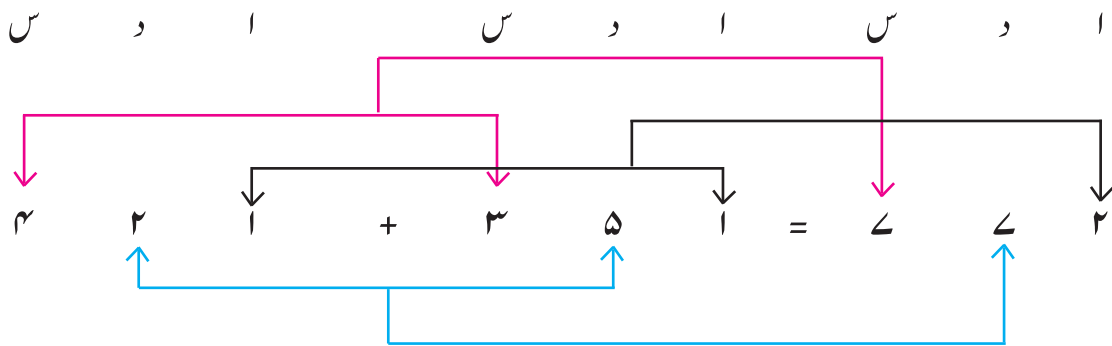
♦ مثالیں حل کرو۔

$۵۱۳ + ۳۶۵$ ✱	$۱۲۵ + ۱۴۴$ ✱	$۴۰۳ + ۶۴$ ✱	$۳۷۶ + ۲$ ✱												
			<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>س</td><td>د</td><td>ا</td></tr> <tr><td>۳</td><td>۷</td><td>۶</td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td>۲</td></tr> <tr><td>۳</td><td>۷</td><td>۸</td></tr> </table>	س	د	ا	۳	۷	۶	+		۲	۳	۷	۸
س	د	ا													
۳	۷	۶													
+		۲													
۳	۷	۸													
$۲۰ + ۴۳۶$ ✱	$۵۴۰ + ۳۵$ ✱	$۲۰۵ + ۴$ ✱	$۱۴۲ + ۶$ ✱												

♦ کھڑی ترتیب میں لکھ کر جمع کرو۔

$۲۰۷ + ۱۰۲$ ✱	$۱۲۲ + ۳۲۴$ ✱	$۷۱۳ + ۲۰۵$ ✱	$۴۲۱ + ۳۵۱$ ✱	$۶۶۴ + ۲۲۰$ ✱
$۲۲ + ۳۳۲$ ✱	$۴۰۰ + ۳۰۰$ ✱	$۵۴۱ + ۳۲۰$ ✱	$۴۵۰ + ۲۳۰$ ✱	$۲۷۰ + ۳۱۲$ ✱

♦ آڑی ترتیب میں کی ہوئی درج ذیل جمع کا مطالعہ کرو۔

♦ آڑی ترتیب میں جمع کرو: $۲۰۳ + ۳۰۲$ ✱ $۶۲۳ + ۲۱۵$ ✱ $۵۲۷ + ۲۶۱$ ✱

تین عددوں کی جمع

♦ جمع کرو۔

اکائی

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \\ + \\ 2 \\ \hline 9 \end{array}$$

مایا نے دکان سے ۲ روپے کا ربر، ۳ روپے کی پنسل اور ۴ روپے کی رنگین کھریا خریدی تو اسے دکان دار کو کتنے روپے دینے چاہئیں؟

$$2 + 3 = 5$$

ربر کے ۲ روپے اور پنسل کے ۳ روپے مل کر ۵ روپے ہوئے۔

ان پانچ روپے میں کھریا کے ۴ روپے ملائے تو ۹ روپے ہوئے۔

یعنی $2 + 3 + 4 = 9$ اس لیے مایا نے دکان دار کو ۹ روپے دینا چاہیے۔

د	ا
۲	۱
+	۴
+	۳
۳	۸

♦ الماری میں نظموں کی ۳ کتابیں، کہانیوں کی ۲۱ کتابیں اور تصویروں

کی ۱۴ کتابیں ہیں تب الماری میں کل کتنی کتابیں ہیں؟

$$21 + 14 + 3 = 38$$

الماری میں کل ۳۸ کتابیں ہیں۔

♦ مثالیں حل کرو۔

د	ا
۲	۵
+	۲
+	۱

✦

د	ا
۵	۰
+	۲
+	۳

✦

د	ا
۲	۱
+	۵
+	۲

✦

د	ا
۲	۵
+	۳
+	۲

$$202 + 32 + 11 \quad \text{✦}$$

د	ا

$$105 + 3 + 20 \quad \text{✦}$$

د	ا

$$453 + 102 + 112 \quad \text{✦}$$

س	د	ا
۴	۵	۳
+	۱	۴
+	۱	۲

$$3 + 22 + 233 \quad \text{✦}$$

$$123 + 2 + 2 \quad \text{✦}$$

$$200 + 10 + 1 \quad \text{✦}$$

$$102 + 2 + 3 \quad \text{✦}$$

$$451 + 222 + 112 \quad \text{✦}$$

$$352 + 313 + 21 \quad \text{✦}$$

$$200 + 20 + 2 \quad \text{✦}$$

$$5 + 12 + 322 \quad \text{✦}$$

$$303 + 222 + 122 \quad \text{✦}$$

